

v případě navštívených hodin na 1. stupni základní školy, které byly vedeny učitelem bez odborné kvalifikace⁶, byl podíl hodin, v nichž se tento učitel navíc neúčastnil v posledních dvou letech DVPP se zaměřením na cizí jazyk, ještě vyšší (více než 50 %). V kontextu těchto zjištění je důležitost DVPP pro kvalitu průběhu vzdělávání diskutována v dalším textu.

3.2

Materiální podmínky vzdělávání

Úroveň vybavenosti tříd navštívených v rámci hospitované výuky cizího jazyka didaktickou technikou⁷ byla dobrá bez ohledu na druh či typ školy, přičemž taková technika je učiteli cizího jazyka rovněž široce, a většinou také účelně, využívána (tabulka č. 3). Méně příznivé je využití didaktické techniky pro výuku cizího jazyka na středních školách, a to především v hodinách žáků studujících nematuritní obory vzdělání. Pozitivní je, že ve srovnání s dalšími vzdělávacími obory je didaktická technika ve výuce cizího jazyka užívána o něco častěji, samotní žáci však využili didaktickou techniku ve výuce jen v necelé čtvrtině hodin; dominantním uživatelem didaktické techniky je tak učitel.

Tabulka 3

Vybavenost a využití didaktické techniky (podíl hospitací komplexní inspekční činnosti s výskytem hodnoceného jevu)

Hodnocený jev	ZŠ (1. stupeň)		ZŠ (2. stupeň)		Gymnázia		Maturitní obory		Nematuritní obory	
	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem
Didaktická technika nebyla k dispozici.	8 %	14 %	6 %	15 %	4 %	11 %	5 %	7 %	8 %	10 %
Využití didaktické techniky nebylo potřebné.	13 %	28 %	16 %	20 %	25 %	29 %	23 %	25 %	28 %	21 %
Didaktická technika byla využita	79 %	58 %	78 %	65 %	71 %	60 %	72 %	68 %	64 %	69 %
<i>z toho – využití didaktické techniky bylo účelné.</i>	87 %	79 %	82 %	80 %	87 %	90 %	78 %	85 %	74 %	83 %
<i>z toho – využití didaktické techniky nebylo účelné.</i>	13 %	21 %	18 %	20 %	13 %	10 %	22 %	15 %	26 %	17 %

V kontextu výše uvedených poznatků stojí za pozornost, že na dominantní využití didaktické techniky osobou učitele upozornila již zjištění tematické zprávy České školní inspekce pro školní rok 2016/2017, která se zaměřila na hodnocení rozvoje informační gramotnosti žáků.⁸ Lze tedy konstatovat, že typický způsob rozdělení úloh mezi učitelem a žákem v rámci využití didaktické techniky ve výuce přetrvává. Případné úvahy o vyšším využití didaktické techniky ve výuce musí zohlednit rovněž vazbu tohoto faktoru k dalším záměrům vzdělávání. Takto zjištění uvedené v sekundární analýze mezinárodního šetření PISA z roku 2015 tvrdí, že: „Pokud mají žáci k ICT pozitivní vztah a vnímají své kompetence v této oblasti lépe, dosahují také lepších výsledků. Obecně se zdá, že pozitivní postoj k elektronickým zařízením a umírněné využívání internetu může žákům pomoci, zatímco nadužívání může vést k opaku.“⁹

6 Odborná kvalifikace podle zákona č. 563/2004 o pedagogických pracovnících.

7 Například projektory, interaktivní tabule, počítače, přehrávače a další.

8 ČŠI (2018). *Rozvoj informační gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2016/2017*. Praha: Česká školní inspekce.

9 BRUSENBAUCH MEISLOVÁ, M. et al. (2018). *Vliv složení třídy, metod uplatňovaných učitelem a využívání technologií na výsledky českých žáků. Sekundární analýza PISA 2015*. Praha: Česká školní inspekce.